

עמ"ת 2545/09/17 - סיף אללה מנסור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ת 2545-09-17 מנסור(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 328450

בפני העורר	כבוד השופטת נאוה בכור
נגד המשיבה	סיף אללה מנסור (עציר) ב"כ עו"ד רומח שביט
	מדינת ישראל ב"כ עו"ד רויטל מוסקוביץ

החלטה

1. בפני ערר על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (כב' הש' אטליא וישקין) במ"ת 6195-07-17 מיום **31.8.17** על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים.
 2. ביום **26.7.17** הוגש כתב אישום נגד העורר, ולצדו בקשה למעצרו עד תום ההליכים, בגין עבירות של סירוב לבדיקת שכרות, נהיגה בזמן פסילה, רישיון נהיגה שפקע למעלה מ-12 חודשים ונהיגה ללא ביטוח.
 3. על פי עובדות כתב האישום, ביום **16.7.16** נפסל העורר מלנהוג לתקופה של 7 שנים, בנוכחותו, בבית"ש לתעבורה בתל אביב בפ"ל 8831-10-12.
 - ביום **26.7.17** נהג העורר ברכב פרטי ברחוב מוחמד דרוויש בטייבה כשהוא שיכור בכך שסירב להיבדק בדיקת נשיפה או למסור בדיקות שתן/דם, סרב לבדיקת מאפיינים לדרישת השוטר, ונהג בהיותו פסול לנהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף וללא ביטוח.
 4. ביום **26.7.17** הוסכם על קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, והדיון נסוב סביב אפשרות שחרורו של העורר לחלופת מעצר.
- ביום **27.7.17** הורה בית משפט קמא (כב' הש' פרי) על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים.
- ביום **1.8.17** הוגש ערר על החלטתו של בית משפט קמא בעמ"ת 1349-08-17, וביום **8.8.17** קיבל מותב זה את הערר והורה על עריכת תסקיר שירות מבחן שיבחן אפשרות מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני.

ביום **31.8.17** בדיון לאחר קבלת תסקיר - דחה בית משפט קמא (כב' הש' וישקין) את עתירת העורר להמשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני, והורה על מעצרו עד תום ההליכים.

מכאן הערר.

5. מטיעוני העורר עולה כי שגה בימ"ש קמא בקובעו כי לא ניתן לעצור את העורר במסגרת פיקוח אלקטרוני לאחר שהמפקחים שהוצעו נמצאו מתאימים וראויים לתפקיד הפיקוח ע"י בימ"ש ושירות המבחן.

משהורה בימ"ש המחוזי לבימ"ש קמא לבחון את אפשרות מעצרו של העורר בפקא"ל באמצעות תסקיר, המלצת התסקיר הינה חיובית, ונמצא כי החלופה מאיינת את מסוכנותו הרי ששומה היה על בימ"ש קמא להורות כאמור בתסקיר כי לכך כיוון בימ"ש המחוזי.

הנימוקים בגינם דחה בימ"ש קמא את מעצרו בפקא"ל של העורר היו ידועים גם לבימ"ש המחוזי טרם החלטתו, ובכל זאת הורה כפי שהורה.

מדובר בארבעה מפקחים שנמצאו אחראים ורציניים ע"י השירות והן ע"י בימ"ש קמא בהחלטתו מיום 27.7.17.

אחרי שבית המשפט שמע את המפקחים, קבע שמדובר במפקחים ראויים, מכובדים, נורמטיביים - אחד קבלן בנין, בעל חברה גדולה, אחד עו"ד, אחד רופא שיניים, אחד רו"ח.

בית המשפט שאל אותם אם הם מבינים את מלאכת הפיקוח ומוכנים להתחייב לפיקוח ושמע תשובה חד משמעית ואסרטיבית מכל המפקחים ולכן קבע מה שקבע.

בית המשפט לא התרשם מהעורר ונתן החלטה שנותנת תחושה לא נוחה של חותמת גומי של משוואה פשוטה לפיה רצידיביזם בעבירות ללא רישיון או נהיגה בפסילה - מוביל לכך שלא ניתן לתת אמון בעורר, ומוביל תמיד למעצר עד תום ההליכים.

מדובר בעבירת תעבורה לגביה נקבע לא אחת כי אין להורות על מעצר עד תום ההליכים אלא במקרים חריגים בהם אין חלופת מעצר היכולה לאיין מסוכנותו של נאשם (בש"פ 2227/08 גריפאת נגד מ"י).

מסוכנות העורר נעוצה בו כשהוא נוהג ברכב, וכיוון שאין מדובר בעבירות אותן יכול לשוב ולבצע בעודו נתון במעצר בית, הרי שיש בכך לאיין מסוכנותו.

בנוסף, אין כל טענה בדבר חשש להימלטות או לשיבוש הליכים.

לאור האמור, יש לקבל את הערר, לאמץ המלצת שירות המבחן, ולהורות על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני ואנושי לצד תנאים נוספים.

6. מטיעוני המשיבה עולה כי בית המשפט בחן את המפקחים, הם נמצאו לא ראויים ולא מתאימים לפיקוח- מפנה לפרוטוקול מיום 27.7.2017 בעמ' 12, שורה 23.

מפקחים אינם חותמת גומי אלא צריכים להתאים, במיוחד במקרה זה.

במדינת ישראל נהרגו קרוב ל-33 אלף אנשים בעבירות תעבורה, מאז קום המדינה.

משנת 2000 עד 2010 נהרגו 4,785 אנשים, בשנת 2015 נהרגו 357 אנשים, בשנת 2016 נהרגו 373 אנשים, בשנת 2017 בחציון הראשון נהרגו 198 אנשים, ובכל שנה נפצעו מעל 30 אלף פצועים.

העורר מסוכן מאוד, בבחינת פצצה מתקתקת, כאשר לא רק שביצע לכאורה עבירות שהן מהחמורות שבעבירות התעבורה, אלא שהוא גם עבריין פלילי מועד, שריצה 39 חודשי מאסר בחמש תקופות שונות, כולל בגין הפרות של הוראות חוקיות.

בעמ"ת 49153-10-13 - נקבע כי אדם שנוהג בפסילה בפעם הראשונה, דינו למעצר מאחורי סורג ובריח, ומדובר בבחינת רולטה רוסית.

בעניינו של העורר - מדובר בפעם רביעית, בה ביצע עבירה זו (לכאורה) ולא ניתן לאיין את מסוכנותו בכל חלופה אחרת.

מדובר באדם שנוהג משנת 1987, לחובתו 40 עמודי הרשעות פליליות ותעבורתיות, ובכלל זה- בגין הפרעות לשוטר, הכשלות מעצר, איומים, תקיפת שוטר, תקיפות סתם, הסגות גבול פלילי, איומים, תקיפה, היזק לרכוש, תקיפת שוטר, הטרדה באמצעות מתקן, העלבת עובד ציבור, רכישת נשק, ירייה מנשק, וקבלת נכסים שהושגו בפשע.

לגבי עברו התעבורתי- נוהג בפסילה בפעם הרביעית, הוא אסיר ברישיון, רישיון הנהיגה שלו פקע ב-2001, והוא נוהג בשכרות ומתנהג בצורה עבריינית, שהוא מסרב לבדיקות השכרות לבדיקות המאפיינים, ובחקירה במשטרה הוא מסרב לענות.

העורר הורשע ב-**16.7.2015** בלא פחות מ-3 עבירות של נהיגה בזמן פסילה, ו-4 עבירות שכרות, והושתו עליו 30 חודשי מאסר, מתוכם 6 חודשי מאסר על תנאי שהופעל במצטבר, ו-7 חודשי מאסר על תנאי שהופעל בחופף.

מרחף מעל ראשו מאסר על תנאי בן 12 חודשים. משנת 2015 ריצה מאסר בן כשנתיים, ולאחר שחרורו - הספיק לנהוג פעם נוספת עם רישיון נהיגה שפקע, בפסילה, ובשכרות.

החוק כבר מזמן אינו נר לרגלו של העורר, הוא שוגה בעבירות חמורות, בית המשפט הושיט לו יד, צירפו לו 3 תיקי נהיגה בזמן פסילה ו-5 עבירות שכרות והטילו עליו שנתיים מאסר ועוד חצי שנה במצטבר ו-7 שנות פסילה, כאשר החוק קובע שעל 3 עבירות בשכרות, יש 10 שנות פסילה.

כב' השופט פרי בחן 4 מפקחים בשני דיונים, ואמנם אין הנמקה להיות המפקחים לא מתאימים, נקבע שמדובר באנשים שהתגייסו למשימת הפיקוח - אך נותר הרושם שבכוחם להפחית מהמסוכנות.

המפקחים, כולם בגילאי 23 עד 27, כאשר הקשר בינם לבין העורר הוא רחוק, ולא יכולים לאיין מסוכנות. החלטת בימ"ש קמא הייתה לאחר חקירת המפקחים.

לאור כל האמור, יש לדחות את הערר.

.7 דין והחלטה

לאחר שנדרשתי להחלטתו של בימ"ש קמא, לטיעוני הצדדים ולתסקיר המעצר בעניינו של העורר, מצאתי כי לא נפל כל פגם בהחלטה נשואת הערר.

בהחלטתי מיום **8.8.17** קבעתי כי לעורר מסוכנות טבועה ומופלגת לאור חומרת העבירות המיוחסות לו וטיבן, נסיבותיו האישיות, ועברו הפלילי והתעבורתי המכביד.

עם זאת, נתתי משקל מכריע לעובדה כי בדחותו את המפקחים שהוצעו ע"י העורר ואף הוצגו בפניו באולם בימ"ש - לא נימק בית משפט קמא כדבעי את החלטתו זו, כי אם נקט לשון כללית לפיה התרשם כי אין בכוחם להפחית ממסוכנות העורר, זאת ותו-לא.

חוק המעצרים, כמו גם הפסיקה הנוהגת בעקבותיו, מורנו כי על בית המשפט לבחון חלופה שפגיעתה בנאשם פחותה, גם מקום בו מדובר בעבירות חמורות ובמסוכנות רבה הנשקפת ממנו, והאם יש בה כדי להפחית מסוכנות זו, או לאינה.

מדובר בבחינה מהותית, היורדת לתנאיה של החלופה המוצעת, ולבחינה מהותית של טיבם של המפקחים המוצעים, ולא בבחינה טכנית גרידא שאינה יורדת לנסיבות הספציפיות של כל מקרה ומקרה.

בחינה כזו אינה יכולה להיעשות ללא חוות דעתו המקצועית של שירות המבחן, האמון על הערכה ואבחון של מסוכנות העורר והתאמת המפקחים, ועל כן הוריתי על קבלת תסקיר מעצר שיבחן אפשרות מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני.

עיון בהחלטתו של בימ"ש קמא מיום 31.8.17, מעלה כי התייחס לאמור בתסקיר שנערך, ובכלל זה לעובדה כי שירות המבחן כי העורר מתקשה לאתר דרכים נורמטיביות להתמודד עם מצוקותיו ולכן פונה לאלכוהול, ונוכח

מעורבותו השולית על רקע זה- הוא מטשטש את חומרת מעשיו ומשליך את בחירותיו והתנהלותו על תסמיני האלכוהול מבלי יכולת לבחון את חלקיו העבריינים וגורמי הסיכון במצבו.

עוד סקר את התרשמות השירות לפיה לאורך השנים העמיק העורר את מעורבותו השולית וכי לא היו בהליכים המשפטיים כדי להציב עבורו גבולות ברורים עד כה.

בכל הנוגע למפקחים המוצעים-התרשם השירות כי הם מייחסים את דפוסיו השוליים להתמכרותו, ומצמצמים מחומרתם.

אחיו של העורר שפיקחו עליו אף בעבר תופסים אותו כמי שתפקד באופן נורמטיבי, וכשלו בתפקידם כמפקחים.

בימ"ש קמא התייחס בהחלטתו לפער שבין תוכנו השלילי של התסקיר לבין מסקנתו - לפיה למרות שהינו ער למצבו של העורר לרמת הסיכון הנשקפת ממנו והעובדה כי המפקחים מצמצמים מחומרת התנהגותו - הומלץ לעוצרו באיזוק אלקטרוני, ובכך להפחית הסיכון לשוב ולבצע עבירות תעבורה.

זאת ועוד, בהחלטתו פירט בימ"ש קמא את הנסיבות מיוחדות לחומרא המאפיינות את העורר, ובכלל זה- העובדה כי שב ומסכן את עצמו ואת המשתמשים בדרך, בז להליכים המשפטיים וממשיך בביצוע עבירות חרף עבר מכביד ומגוון ועונשי פסילה ממושכים בעבר לצד מאסרים בפועל, כשזו הפעם הרביעית בה נוהג בפסילה ופעם חמישית שנוהג בשכרות ומע"ת בר הפעלה של שנה תלוי ועומד נגדו, באופן המגיע כדי "מסוכנות רבתי" כך שלא ניתן לתת בו אמון לבל יבצע עבירות נוספות במהלך תקופת המעצר.

בהחלטתו דהיום- ובניגוד להחלטתו הקודמת בה נקט לשון כללית כאמור- נימק בימ"ש קמא את הותרת העורר במעצר עד לתום ההליכים בכך שמהתסקיר עולה כי נמצא פגם בפרשנותם של המפקחים את חומרת האירוע, התייחסותו המטשטשת של העורר לגבי האירועים, העובדה כי הוא מפנה אצבע מאשימה בנוגע להתמכרותו לאלכוהול, ואין לו יכולת לבחון חלקיו העבריינים - ועל כן אין באיזוק (שאינו מונע יציאה אלא מתריע בדיעבד) כדי לאיין מסוכנותו ולהבטיח מניעת יציאתו מן הבית לצורך ביצוע עבירות נוספות.

למען הסר ספק יובהר כי החלטתי מיום 8.8.17 להשיב את הדין לערכאה דיונית על מנת שזו תוכל להתרשם מחוות דעתו של שירות המבחן בעניינו של העורר- אין בה כדי לרמוז או להעיד אודות תוצאות ההליך או תוכנה של ההחלטה.

מטרתה היא לאפשר בחינת חוות דעתו של הגורם המקצועי על מנת שבידי את הערכאה הדיונית יונחו כל השיקולים והנסיבות הצריכות לעניין על מנת להגיע להחלטה מושכלת, זאת ותו לא.

למעלה מן הצורך יובהר כי אף בחינה מהותית של החלטתו בימ"ש קמא גופה- אינה מעלה טעם לפגם המצדיק התערבות.

כך, התסקיר בעניינו של העורר שלילי מאוד, ממנו עולה כי יש לו 62 הרשעות תעבורה ובכלל זה נהיגה בפסילה ובשכרות ללא רישיון נהיגה, כשהרשעתו האחרונה הינה מיולי 2015 בגין עבירות דומות לתיק הנוכחי ו-11 הרשעות בפלילים בעבירות רכוש, מרמה ואלימות.

עוד עולה כי לעורר דפוסי התמכרות לאלכוהול, צריכה אינטנסיבית, מעורבות שולית, נעדר יכולת לבחון חלקיו העברייניים כאמור, ומטשטש מחומריתה של מעורבותו השולית.

הגם שמגלה תובנה למצבו הבעייתי ומעורבותו השולית ומעוניין להשתלב בהליך טיפולי כדי לשקם את חייו- הרי שעדיין סנקציות משפטיות לא הרתיעוהו בעבר וקיים סיכון מצדו.

יתרה מכך, בעבר כבר נערך ניסיון לשלב את העורר בהליך טיפולי בעמותת "אפשר" במסגרת שיקום אסיר לאחר שנוכה לו שליש ממאסרו האחרון, אולם גם שילובו זה לצד תנאים מגבילים לא הציבו עבורו גבולות ברורים, ובעיתוי הנוכחי מביע השירות ספק בנוגע לכוחותיו להתמיד בטיפול אינטנסיבי.

בכל הנוגע לחלופה המוצעת -שני אחיו, דודו ומכר של המשפחה, עולה כי פיקחו עליו עת שהה בתנאים מגבילים בתקופת ניכוי שליש ממאסרו, ולתפיסתם תפקד באופן נורמטיבי ולא קיימו את תפקידם כמפקחים על פי תנאי בימ"ש, ובנוסף התרשם השירות כי המפקחים מייחסים את דפוסיו השוליים להתמכרותו לאלכוהול, ומצמצמים מחומרתם.

8. בנסיבות אלה, הרי שהחלטתו של בימ"ש קמא שלא ליתן אמון בעורר עצמו, כמו גם במפקחים המוצעים - סבירה, מאוזנת ומנומקת כדבעי, השוקלת את מכלול השיקולים הרלוונטיים ועל כן לא מצאתי בה פגם ומקום להתערב בה.

9. לאור כל האמור, דין הערר להידחות.

ניתנה היום, ו' תשרי תשע"ח, 26 ספטמבר 2017, במעמד ב"כ הצדדים והעורר.

נאוה בכור, שופטת